

Hänt sen sist 2014

Höstavslutning 10 december - Jullunch på Kohlsva Herrgård

Med traditionell jullunch avslutades årets verksamhet den 10 december. Den här gången gick färden till Kohlsva herrgård, där en god och smakrik lunch serverades de närmare 50 deltagarna som deltog i höstavslutningen. Ordföranden Håkan Sjöberg tackade för det gångna året och kunde glädjande konstatera att intresset för föreningens verksamhet är stort bland medlemmarna. Han riktade också ett tack till de båda samarbetspartnerna Resekompaniet och Studieförbundet samt till alla cirkelledare som med sin tid och kunskap bidrar till en hög kvalitet på föreningens omfattande utbud. Slutligen tackade han sina styrelsekollegor för gott samarbete och önskade alla välkomna tillbaka till ett nytt, innehållsrikt verksamhetsår 2015, vilket inleds med årsmöte den 28 januari i Munktellemuséet.

Dagfilmstudion Hösten 2014

Dagfilmstudion, som drivs av Eskilstuna Senioruniversitet har avslutat filmvisningarna efter en framgångsrik höst. Filmer som En oväntad vänskap, Philomena, Boktjuven m fl. fick ett väldigt positivt gensvar av medlemmarna, som var 220 till antalet. Medelvärde för utvärderingarna visade på 4,2 i genomsnitt på en skala av 5 möjliga. Filmgruppen vill ödmjukt tacka för en fantastisk höst och vi ser fram mot att möta er igen den 4 februari, då en ny spännande filmtermin tar sin början.

Studiebesök 5 resp 26 november på ”Det gamla tryckeriet”

Eskilstuna Senioruniversitet har, vi två tillfällen, gjort studiebesök på ”Det gamla tryckeriet”. Medan vi inmundigade kaffe och goda smörgåsar berättade Rolf Pettersson om boktryckarkonstens historia från 1200-hundratalet tills offsettrycket fick ge vika för den nya digitala tekniken på 1990-talet. Sedan fick vi se hur tryckningen gick till i praktiken i gamla sättmaskiner och tryckpressar. En del provade på att själva sätta och trycka sina namn på kort. Till hjälp hade de medlemmar i den ideella vänföreningen för Det gamla tryckeriet. Museets och tryckeriets chef Bo Nicklasson visade hur den nya digitala trycktekniken fungerade.

Medlemsmöte 19 november med Beata Arnborg Kvinnouppror och kvinnokraft under 1900-talet

Eskilstuna SeniorUniversitet har lyssnat till en föreläsning av journalisten och författaren Beata Arnborg. Hon talade om sina tre biografier över kända svenska 1900-talskvinnor. "Den fantastiska botanisten" handlar om Vivi Täckholm, botanist och professor vid Kairo universitet där hon byggde upp den botaniska institutionen och arbetade med det omfattande verket egyptisk flora. Hon dog 1978 men är fortfarande omtalad och hyllad i Egypten.

"Krig kvinnor och gud" handlar om den legendariska journalisten Barbro Alving, bl.a. kvinnosakskvinna, krigsjournalist, fredskämpe och radikalpacifist. Hon rapporterade från många krigsskådeplatser från spanska inbördeskriget till Vietnamkriget och Pragvåren.

"Uppror i skärt och svart" handlar om den omdiskuterade och hyllade författarinnan och konstnären Kerstin Thorvall, född och till viss del uppvuxen i Eskilstuna. Hon försörjde sig som modetecknerska och skrev många böcker för både ungdomar och vuxna men efter den förödande kritiken av hennes bekännelsebok "Det mest förbjudna" slutade hon skriva och lämnade Sverige.

En överväldigad och mycket nöjd publik på ca 140 personer tackade Beata Arnborg med en varm applåd och många gick hem med någon av hennes böcker under armen.

Föreläsningsserien kulturprofilen

(23/9, 7/10, 28/10 samt 4/11)

Fyra kulturprofiler per termin har i fem år varit våra gäster. De fyra sista har varit operasångaren Stefan Dahlberg (Min musikaliska resa), verksamhetsledaren vid Stadsmuseet Monika Gyllkrans (På spaning i museisverige), musiksamordnaren Stefan Säfsten (Verkligheten överträffar drömmarna) samt chefredaktören Marie Hillblom (Folkets roll för demokratin och det fria ordet). Alla fyra har var och en på sitt sätt berättat och för vissa även musikaliskt framfört sina erfarenheter och personliga reflektioner om sina yrkesval och vad som mött dem under åren som medarbetare inom kulturområdet. De cirka 40 deltagarna har med spänning följt föreläsningarna. Serien "Kulturprofilen" kommer i och med denna termin att vara avslutad.

Stefan Dahlberg berättade om sin "vandring" från altviolinist till uppskattad operasångare på inte bara den inhemska scenen utan även internationellt. Uppbackad av ackompanjerande pianist lät han oss få del av flera pärlor från operalitteraturen.

Monika Gyllkrans gav oss en bild om Stadsmuseets utveckling från enbart tekniskt museum till att mera bli ett museum för och om människor i Eskilstuna. Det är då inte bara själva museet det handlar om utan också Rademachersmedjorna, Lagersbergs säteri mm. Hennes framträdande exemplifierades också med exempel från hennes breda kunskap om museisverige.

Stefan Säfsten lät oss få del av hans verklighet som vid flera tillfällen överträffat de drömmar han haft. Hans vandring gick från barndomshemmet i Dalarna till flera års musikaliskt arbete i Tensta innan han nu arbetar som samordnare av den musikaliska delen av kyrkans arbete. Stefan gav flera exempel från sin musikaliska resa med bland annat gästspel i Osteuropa och USA.

Marie Hillblom hade som sin rubrik "Folkets roll för demokratin och det fria ordet". En historisk genomgång av tidningen Folkets utveckling från 1905 till idag visade på många sätt vikten av hur viktigt det är att värna om tryckfriheten och medias roll som "den tredje statsmakten". Att för Eskilstunas del ha två tidningar med olika "färg" är en tillgång att vara rädd om. Tyvärr konstateras att det inte är någon jämvikt. Medias roll som del av kulturen måste ständigt vara aktuell och då inte minst idag när papperstidningen måste ompröva sin roll i det digitala samhället.

			
Stefan D	Monika	Stefan S	Marie

Resa 31 oktober till Dramaten i Stockholm och "Måsen" av Anton Tjechov

Fredagen den 31 oktober hade 40 förväntansfulla medlemmar från Eskilstuna SeniorUniversitet börjat färden till Stockholm och Dramatens föreställning Utvandrarerna, då meddelande kom att föreställningen var inställd. Två alternativ fanns, återvända hem, få pengar tillbaka eller fortsätta till Dramaten och se Anton Tjechovs Måsen med bland annat Stina Ekblad i huvudrollen. Efter ett snabbt beslut vände bussen tillbaka där de som valde att stanna hemma gick av och med en decimerad skara reste vi vidare. Vi hann med det goda smått och gott i bussen innan teatern började. Kvällen blev ändå lyckad och det var 21 glada och nöjda deltagare som reste hem efter att fått njuta en enastående föreställning med ett dramatiskt slut.

Medlemsmöte 29 oktober med Karin Röding En högskola i tiden

Föredragshållare vid medlemsmötet 29 oktober var Karin Röding som är rektor för Mälardalens högskola. Högskolan är en av Sveriges större högskolor, med över 12 000 studenter och 900 anställda och erbjuder över 50 program och 1000 kurser inom många områden. Viss tonvikt ligger på teknik och naturvetenskap men sjuksköterskeutbildningen är den största i Sverige. Lärar- och socionomutbildningarna lockar också många sökande. Ett nära samarbete med näringsliv och den offentliga sektorn innebär att studenterna ofta har lätt att få arbete efter avslutade studier. På frågan hur det är att ha högskolan uppdelad på flera orter svarade rektorn att det var bra för man har ju två av allting. De många frågorna som avslutade det informativa och trevliga föredraget tydde på stort intresse hos mötesdeltagarna. De 70 deltagarna fick därutöver information om kommande aktiviteter samt deltog i ett boklotteri innan eftermiddagen avslutades vid kaffeborden där intensiva diskussioner fördes.

Medlemsmöte 15 oktober med Boel Westin

Tove Jansson i ord, bild och brev

Eskilstuna Senioruniversitet gästades den 15 oktober av Boel Westin, professor i litteraturvetenskap vid Stockholms universitet. Hon är vår främsta kännare av den finländska författaren och konstnären Tove Jansson, som skulle ha fyllt 100 år den 9 augusti. Boel Westin har skrivit flera böcker om Tove Jansson och beskrev i text och bilder Tove Janssons dubbelbottnade konstnärs- och författarskap. Hon berättade bland annat om hennes fascination för öar och fyrar, vilket inte minst kommer fram i alla böcker om Muminfamiljen. Fyren symboliserade för Tove Jansson både den trygga hemkomsten och en längtan ut till det okända. Boken Meddelande 1998 blev Tove Janssons avsked till läsarna och i det brev som avslutar den boken skrev två tonårsflickor "Tack på förhand". Och med dessa ord avslutade också Boel Westin sitt föredrag.

Resa 7 - 8 oktober - Cinderellakryssning med Sven-Bertil Taube

Den 7 - 8 oktober var det återigen dags för en resa i Eskilstuna Senioruniversitets regi. Fyrtio förväntansfulla medlemmar klev på bussen för en resa till Åland med Cinderella. Huvudattraktionen var ingen mindre än Sven-Bertil Taube. Det serverades en tvårättersmåltid på restaurangen SeaView. Publiken mottog Sven-Bertil med stående ovationer efter framförandet av klassiska Evert Taubevisor. Resten av kvällen tillbringade medlemmarna i olika gemytliga platser med underhållning och dans. Natten och ett par timmar på förmiddagen blev lite av ett äventyr när vinden övergick till storm och resenärerna fick kämpa för att hålla sig upprätta. Sent på onsdagseftermiddagen anlände bussen till Eskilstuna, med trötta, men nöjda resenärer.

Medlemsmöte 1 oktober med Ulf Wickbom

Året 1917 - Sverige på revolutionens rand

Vår gäst den 1 oktober var journalisten, författaren mm Ulf Wickbom. Temat för föreläsningen var "Året 1917 – Sverige på revolutionens rand". På ett lättsamt och initierat sätt tog Ulf med oss på en vandring från första världskrigets årtionde till 1917 då det var hungerdemonstrationer på många ställen i Sverige. Regeringens ansvar i den situation som var och vilken roll dåvarande kungen Gustaf V spelade utifrån borggårdstalet 1914 till oron 1917 blev en lektion i vad som hände för närmare 100 år sedan. Utöver detta pekade Ulf på den roll som många kvinnor spelade och som var en del av att vi 1921 fick allmän rösträtt som inkluderade kvinnorna. Bok lotteri och kaffe avrundade en mycket givande eftermiddag.

Kajsa Aronsson i samtal med Ulf Wickbom.

Resa 20 september till Drottningholms Slottsteater "IDOMENEO, RE DI CRETA"

En grupp operaentusiaster åkte 20 september för att se och höra föreställningen "IDOMENEO, RE DI CRETA" av Mozart på Drottningholms slottsteater. Föreställningen är en samproduktion med Kungliga Operan, som bjöd på storslagen, förtätad musik och dramatisk handling. Idomeneo har kallats Mozarts första stora opera som hade premiär 1781. I centrum står en konflikt mellan far och son, Idomeneo och Idamante. Med solister som Jonas Degerfeldt, Katija Dragojevic, Malin Byström och Marianne Hellgren, Hovkapellet och Operans kör blev det en intensiv och givande upplevelse med säsongens sista föreställning. Teatern som under åren upplevt många öden sedan den byggdes 1754 och brann 1764 återuppbyggdes och invigdes 1766 och lever fortfarande med sin teknik som tillkom på 1700-talet.

Studiebesök/medlemsmöte 17 september på Kulturhuset Royal "Myter om Nyfors"

Ett studiebesök/medlemsmöte den 17/9 förlades till Kulturhuset Royal i Nyfors. Royal drivs av en ideell förening, som för några år sedan tog över lokalerna och startade en kulturverksamhet. Ordförande Calle Nielsen informerade om vilka möjligheter som finns med lokalerna. Metropolitans operaföreställningar är ett exempel. Antikvarie Anna Götzlinger berättade om Nyfors under rubriken "Myten om Nyfors". Båtsmansbacken, Västermarken, tiden som municipalsamhälle, samt senare hopslagning med Eskilstuna. En informativ berättelse om stadsdelen Nyfors och dess framväxt. En arkitekttavlan på 1960-talet med det vinnande förslaget "Nygammal vals" lade grunden till dagens Nyfors. De drygt 160 deltagarna diskuterade sedan vid kaffebordet om sina egna erfarenheter om stadsdelen.

Resa 4 september till Eriksbergs slott

Foto: Han Mossberg

I strålande sommarväder reste 30-talet medlemmar i SeniorUniversitet till Eriksbergs slott den 4 september. Här tog Patrik Andersson, VD för Eriksbergs säteri, emot och berättade om såväl slottets som dess ägares historia; allt från Pinntorpafrun Beata von Yxkull till familjen Bonde som 1809 förvärvade det ståtliga barockslottet och i dag driver gården i åttonde generationen. Det nyinvigda slottsmuséet väckte stort intresse bland deltagarna. Här har föremål från olika tidsepoker samlats, däribland flera fina vagnar från 1600-talet fram till Carl Carlsson Bondes vagn från början av 1900-talet.

Efter en rundvandring i den ståtliga barockparken med sin labyrint efter förebild från Hampton Court i London samt besök i Slottskapellet och Orangeriet serverades lunch i Slottscaféet bestående av en smakfullt anrättad viltfärs på kron- och dovvilt från gårdens ägor.

Mätta och belåtna fortsatte resenärerna rundvandringen i den unika gårdsmiljön med besök i bl a kvarnen och Växthuset, där Sveriges troligen äldsta fikonsträd finns.

Att Ericssberg inte bara är en gård med anor från 1600-talet fick deltagarna också veta; den är även en av Sveriges största gårdar med sina 16.700 ha mark varav 10.500 ha produktiv skogsmark och ett stort fastighetsbestånd omfattande 500 byggnader. Gården sköts av totalt 25 anställda och nyligen har en satsning inletts på turism och besöksnäringen med bl a café, konferens- och övernattningsmöjligheter, jakt, viltsafari etc.

Fyllda av intryck styrdes kosan så hemåt på slingrande Sörmlandsvägar via Valla, Fjellskäfte, Svalboviken och Hållsta med busschauffören Anki vid ratten och reseledaren Birgitta Johansson som berättade om gårdar, kyrkor och platser längs vägen.

Medlemsmöte 3 september **Upptakt med musikunderhållning och information**

Höstens verksamhet startade den 3 september med ett upptaktsmöte. På programmet stod musikalisk underhållning och information. De inbjudna musikanterna var den eminente violinisten Mihai Cucu, som ackompanjerades av den välkände Staffi Lontos. Deras program bestod av idel känd musik med karaktären "cafémusik" runt förra seklets början. Musiken uppskattades mycket med långa applåder och begäran om extranummer som spelades. Ordföranden Håkan Sjöberg informerade sedan om höstens verksamheter och pekade på att det fortfarande finns platser till flera av cirklarna och Kulturprofilen. Intresserade anmodades att så fort som möjligt anmäla sig. Resekompaniet tar fortfarande emot anmälningar till höstens resor. Upptakten avslutades med sedvanligt boklotteri och kaffe med kaka. Påminnelse gjordes om att kommande medlemsmöte den 17 september är ett besök i det nya kulturhuset Royal vid Järntorget.

Islandsresa 20 - 24 augusti

Island, sagornas ö, har besökts av 38 deltagare. Vid ankomsten till Reykjavik väntade en buss med lokalguide, som informerade om huvudstaden. Rundturen avslutades med en guidad visning av konsert- och operahuset Harpan. Tillsammans med en mycket engagerad guide fick vi del av husets historia samt möjlighet att se de olika lokalerna (konsertsalarna).

Vår guide, Steinunn, introducerade oss under de kommande dagars utflykter om Islands historia, samt sagorna som är en del av Islands kultur. Dessutom fick vi en grundlig inblick i det isländska samhället och miljö. Den första egentliga utflyktsdagen gick till Reykjaneshalvön med fyr, fågelliv och lavafält för att avslutas vid Blå Lagunen, där flertalet av deltagarna passade på att ta sig ett bad i det varma vattnet.

Utflykten "Gyllene Cirkeln" är klassisk och där blev det möjligt att få känna på en fiktiv jordbävning (6,6) uppleva kyrkan i Skalholt, källan Strokkur med sina regelbundna utbrott ungefär var femte minut. Det gyllene vattenfallet Gullfoss var imponerande. Dagen avslutades med ett besök i nationalparken Tingvalla.

Besöket på Vestmannaöarna blev en heldagsutflykt med buss och färja. En rundtur samt berättelser om öns historia och museibesök innebar ytterligare en givande dag på vår resa.

Till detta ska läggas fyra härliga middagar på olika restauranger där kanske Pärlan var den mest spektakulära middagen med utsikt över staden, i en sakta snurrande matsal. Vädret visade sig från sin bästa sida genom att under utflyktsdagarna värma med en sol från en klarblå himmel. Det var en mycket nöjd grupp som på femte dagens sena kväll återvände till Eskilstuna efter en av de mest intensiva resorna i ESU:s historia.

Naturresa 3 juni till Skänninge-Tåkern-Omberg med Leif Carlsson som guide

Årets naturresa hade som mål Östergötland. Målsättningen var att lära mer om jordbrukslandskapet kring Skänninge, vattenområdet vid Tåkern och ekoparken vid Omberg. Första stoppet var vid Öjebro gamla stenbro där kaffet intogs.

Med vår egen kunnige guide, Leif Carlsson, fick vi sedan lära oss om jordbrukets utveckling och staden Skänninges roll, som Olaus Magnus i ett brev beskrev som den "urgamla staden Skenninge". En kort vandring i stadskvarteren hans med innan resan gick mot Tåkern.

Besöket vid Tåkern inleddes med att det medhavda kaffet smakade mycket gott. Tåkern är sedan över hundra år känd som fåglarnas sjö och det finns goda skäl för det. Sjön är näringsrik och det produceras stora mängder mat för sjöfåglar i form av vattenväxter och småkryp. Tåkerns natur är inte bara den öppna sjön utan också väldiga vassar, vida strandängar och strandskogen som kantar stora delar av sjön. Det nybyggda Naturum samt en guidad vandring i omgivningarna gav information om sjön och det intensiva fågelliv som karakteriserar området.

Den härliga lunchen intogs på Ombergs Turisthotell innan det var dags att möta naturen på Omberg med ett besök vid Stocklycke. En vandring i ekoparken med Leifs guidning om Ombergs utveckling, ädellövskogen, orkidéer och andra växter blev en givande lektion i det ekologiska systemet. Det mytomspunna berget har under tusentals år befolkats av människan.

Avslutningsvis följde vi sedan Vätterns strand norrut mot Borghamn för att sedan rikta resan hemåt. Mycket nöjda deltagare återkom till Eskilstuna efter drygt 13 timmars utflykt.

Studiecirkel "Vilda växter"

Torsdagen den 22 maj avslutades Eskilstuna SeniorUniversitets uppskattade och lärorika studiecirkel Vilda Växter, i strålande sommarväder.

Foto: Els-Marie Olofsson

Under 5 tillfällen har 20 deltagare uppdelade i två grupper, med floran i handen, följt vårens framfart vid olika platser i Eskilstunatrakten, ledda av den kunnige Olle Andersson som lärt deltagarna allt från vårens knoppande träd, mosippor i kalla blåsiga torrbacken, hagmarksväxter i regn, sumpväxter och avslutningen trädgårdsogräs där vi även fick smaka på god nässel- och kajpsoppa med hembakt bröd i kursledarens vackra trädgård.

Alla deltagare var mycket nöjda, även om vi vid cirkelns slut insåg att det finns oändligt många växter som vi inte kan.

Resa 21 maj "Ut i det blå"

I strålande solsken avslutades vårterminen med den traditionsenliga resan ut i det blå mot okänt mål. Efter många gissningar vart färden skulle gå blev Vingåker första stopp. Här intogs det medhavda kaffet med smörgås i Säfstaholms slottspark innan deltagarna gick inomhus för att lyssna på Nanne Frankzés intressanta berättelse om såväl slottets brokiga historia som dess forna ägares liv och leverne. Därefter kunde deltagarna beskåda sommarens utställning

på temat Djur, vilken öppnas för allmänheten i juni, och visar svensk konst från Bruno Liljefors rävar till Martin Kellermans seriefigur Rocky.

Efter lunch på Vingåkers hotell gick färden vidare mot ett nytt okänt mål vilket visade sig vara Julita gård där ett par sköna eftermiddagstimmar ägnades åt att botanisera bland äppleträd, pioner, rabarber, pelargoner och den mångfald av andra växter som finns här. Tillfälle gavs också att närmare studera den vackra herrgårdsmiljön, anlagd av Arthur Bäckström som på 1940-talet donerade hela anläggningen till den nuvarande ägaren Nordiska museet.

Eskilstuna Dagfilmstudio Våren 2014

Onsdagen den 7 maj avslutades vårterminens filmvisningar. Eskilstuna SeniorUniversitets DagFilmstudio tar sommarlov, efter en av publiken uppskattad filmvår. Vårens första film var, Dom över död man som följdes av Argo, Förtrollad av Paris, Hitchcock, Kauwboy och avslutades med Blue Jasmine. Snittbetyget blev 3,7 av fem möjliga. Filmgruppen är nu igång med att välja nya filmer till höststarten den 24 september, då portarna slås upp för ny spännande filmhöst på Riobiografen.

Resa 4 maj till Norrköping med Arbetets muséum och "Swedenhielms" på - Östgötateatern

Söndagen den 4 maj bar det av till Norrköping för medlemmarna i Eskilstuna SeniorUniversitet. Närmare 40 förväntansfulla fyllde bussen där huvudmålet var Östgöta Teatern, som visade Hjalmar Bergmans Swedenhielm. Huvudrollen bars av ingen mindre än den erfarna och kompetenta skådespelaren Sven Wolter, som passerat sin åttioårsdag. Föreställningen föregicks av lunch i Arbetets Museum inom det historiska och vackra Industrilandskapet. Mätta gäster fångades sedan upp av en guide som introducerade oss i Norrköpings historia. Från en handelsplats till en stad, från tillverkning i mässing, papper för att slutligen fokusera på textil och bli Sveriges svar på Manchester. Det var nöjda medlemmar, som äntrade bussen för hemfärd.

Medlemsmöte 23 april med Stig Wahlström Säkerhetspolitiska konflikter inom dagens Europa

Vid vårens sista medlemsmöte den 23 april medverkade Stig Wahlström, tidigare kanslichef vid Försvarshögskolan, med att redogöra för det säkerhetspolitiska läget i dagens Europa. Stig, som i grunden är officer och även varit lärare vid Militärhögskolan samt numera är ordförande i opolitiska Europaklubben Västerås/Västmanland, gav flera aktuella exempel på den oroliga tid vi lever i. Till de allvarligaste hoten mot stabiliteten och säkerheten i vårt närområde hör främst krisen i Ukraina och Rysslands militära upprustning. Andra hotbilder han nämnde är eurokrisen, flyktingfrågan och det osäkra läget i Afghanistan liksom miljöproblem i Arktis till följd av de stora oljefyndigheter som finns där. Även mer avlägsna hotbilder som utvecklingen i Kina och överraskande utspel av Nordkoreas ledare kan få effekter på vår kontinent.

Det finns dock ingen entydig bild av det säkerhetspolitiska läget utan bästa sättet att hålla sig informerad är att följa olika mediers rapportering; läsa tidningar, såväl svenska som internationella, lyssna på radio och teve och bilda sig en egen uppfattning om utvecklingen, rådde Stig Wahlström. En intressant och uttömmande beskrivning av den aktuella situationen i Europa, tyckte de 80-talet medlemmar som kommit till mötet.

Resa 11 april till Nobelmuseet i Karlskoga och Lars Lerin på Sandgrund i Karlstad

Ett 50-tal medlemmar i Senioruniversitetet gjorde den 11 april en mycket uppskattad och intressant resa till Karlskoga och Karlstad. Reseledare var Birgitta Johansson som berättade om orter och platser vilka passerades under vägen. Första anhalten var Nobelmuseet i Karlskoga där förmiddagskaffe med smörgås intogs. Därefter gjordes en mycket spektakulär rundvandring i Alfred Nobels hem Björkborns herrgård. Här fick deltagarna en nervkittlande överraskning då ingen mindre än den svenske uppfinnaren själv, gestaltad av skådespelaren Peter Sundh, klev upp från sin skrivbordsstol och på ett inlevelsefullt sätt berättade om sitt liv, sina många uppfinningar, och sitt testamente. Att problemen var både många och stora innan testamentet kunde godkännas och Nobelprisen börja delas ut 1901 – fem år efter Alfred Nobels död - fick deltagarna också veta av den store vetenskapsmannen. Efter det intressanta besöket, där även en titt i Nobels laboratorium hanns med, gick färden till Karlstad och en god lunch på Hotell Gustaf Fröding.

Därpå var det dags för en guidad visning av Sandgrund Lars Lerin - det forna danspalatset som gjorts om till modern konsthall. Här ryms numera verk ur den kände akvarellisten Lars Lerins fina samlingar och även gästutställare har möjlighet att visa sina alster. Lars Lerin är numera även författare och i konsthallens butik finns flera av hans böcker att köpa. Efter en mycket lyckad heldag i sköna Värmland kunde nöjda och belåtna deltagare äntra bussen för vidare färd tillbaka mot Eskilstuna.

Studiecirkel 8 gånger - Ditt latin

Eskilstuna Senioruniversitets cirkel i latin för nybörjare har avslutats. Ledaren Lars Elving har med sin genuina kunskap, tagit oss nybörjare med på en vandring inom det Latinska språket såväl som romersk kultur, historia och litteratur. Vi har prövat på grammatikens mysterier, vilket inte är helt lätt, men med Lars stöd så öppnades en del dörrar för att kunna resa vidare inom det Latinska språket. Deltagarna visade ett stort engagemang och vilja att fortsätta vandringen. Gruppen vill därför "Gratias magnas ago" till vår kompetente ledare. Betygsättningen uteblev, men som vi säger: Vi lär oss inte för skolan utan för livet "Non Scholae sed vitae"

Medlemsmöte 9 april med Kennet Engvall En karthistorisk exposé över Eskilstuna

Eskilstuna Senioruniversitet har haft ett medlemsmöte med förre lantmätaren Kennet Engvall. Han tog med oss på en resa genom Eskilstunas historia med hjälp av historiska kartor. Vi började 1641 när Eskilstuna bestod av endast några stångjärnshammare vid Tunaforsen och tog oss, med hjälp av ett antal kartor till 1900-talets början. Mycket kunde utläsas om stadens utveckling bara med hjälp av dessa dokument.

1927 bestod staden av Gamla staden öster om ån, Fristaden väster om nuvarande Fristadstorget, Nya staden väster om ån, Norr ungefär där Norr ligger nu och Västermarken. Den största delen av marken fick staden, i omgångar, köpa av kronan. Den hade tillhört Eskilstuna hus/slott som i sin tur tagit marken från Johanniterklostret. Ett hundratal medlemmar lyssnade med stort intresse till föreläsningen.

Föreläsningsserien "Kulturprofilen"

18/2, 4/3, 18/3 samt 1/4

Under våren har Eskilstuna SeniorUniversitet för nionde terminen genomfört föreläsningsserien KULTURPROFILEN. De fyra "profilerna" som gästade föreningen har varit biskop emeritus Jonas Jonson (Kyrkan – kulturhuset mitt i byn), verksamhetsledaren vid Konstmuseet Madelene Uddenberg (Konst + människor = sant), musikern Gunnar Sandevärn ("Möten, minnen, musik") samt musikarkivarien från Stadsbiblioteket Stefan Wistrand (Från Rock-Nisse till Kent. På ett personligt och engagerande sätt har våra gäster presenterat sig själva och bakgrunden till att de ägnat sig åt sina respektive kulturella områden. Det har varit spännande att få ta del av "varför det blev som det blev". Drygt 50 deltagare har med nöje och stort intresse följt serien. Fyra nya "profiler" är inbjudna till hösten.

Jonas Jonson gav en bild av kyrkans betydelse som värnare om det kulturella arvet och då inte minst kyrkolokalen som en del av det "lilla samhället". Hans breda erfarenhet av internationellt arbete blev också en del av innehållet liksom hans författande av böcker och psalmer.

Madelene Uddenberg berättade personligt om sin väg fram mot den nuvarande befattningen som verksamhetsledare vid Konstmuseet. Från uppväxten i Eskilstuna med en tuff skolstart till idrottens laganda, ekonomi och därefter till kulturens omfamning. Studier och arbete i Stockholm lade grunden till att 2005 kunna återvända till Eskilstuna och omstarten i Munktelstaden av konstmuseet.

Gunnar Sandevärn gav oss möjlighet att följa en ung pojkes utveckling till en av landets bästa musiker (piano och textförfattande). På vägen blev det många möten med musiker av olika slag men också en möjlighet att efter studier ägna sig åt arbetet som gymnasielärare på Rinmansskolan. Han berättade själv att "det faktiskt bara är musik och texter som har gällt för honom hela livet".

Stefan Wistrand, som byggt upp det musikaliska arkivet vid Stadsbiblioteket, presenterade en resa från 50-talet till mitten av 70-talet. Flera steg i denna resa illustrerades av musikaliska inslag som Stefan under åren samlat på sig. Rubriken på föreläsningen var "Från Rock-Nisse till Kent" men det utslöt inte berättelser om Birger Ludvigsson, Åke Ejdetjärn och Folke Henry som var aktiva på 50-talet. Musikexemplen som spelades upp gav en god inblick i hur rockmusiken förändrades under årens lopp. Tyvärr hann vi inte få ta del av mer än ungefär hälften av vad rubriken utlovat.

Resa 28 mars till Adolf Fredriks Kyrka i Stockholm och Matteuspassionen

Adolf Fredriks kyrka i Stockholm var målet för en grupp musikentusiaster den 28 mars. Radiosymfonikerna och Radiokören under ledning av Daniel Harding samt solister hade Matteuspassionen på agendan. Innan konserten intogs Smått och Gott i bussen som parkerat på Riddarholmskajen med härlig utsikt över fjärden och Stockholms stadshus i bakgrunden.

Matteuspassionen är ett musikaliskt verk för solister, kör och orkester av Johann Sebastian Bach baserat på delar av Matteus-evangeliet som skildrar Jesu lidande och död. Verket innehåller koraler och arior med texter av Picander mellan de delar som skildrar handlingen. Förnämliga solister med Mark Padmore som evangelist (tenor), Miah Persson (sopran) med flera förstärkte intrycket av ett strålande framförande. Hälften av orkestern och kören var placerad i koret medan andra hälften var placerad på orgelläktaren vilket medförde en förtätad och stereoliknande effekt. Konserten blev en upplevelse att ta med sig hem och deltagarna uttryckte på många sätt att de var mer än nöjda med resan.

Medlemsmöte 26 mars med Eric Hansen

Låt dig inte luras av försäljare

Eskilstuna SeniorUniversitet medlemsmöte den 26 mars handlade om hur vi ska förhålla oss till aggressiva och manipulerande försäljare. Lektor Eric Hansen vid Mälardalens Högskola höll publiken engagerad under rubriken Låt dig inte luras av försäljare. Med en medryckande och underhållande pedagogik fick medlemmarna tips och råd hur man förhåller sig till försäljare. Eric's kunskaper inom social- och konsumtionspsykologin och egna erfarenheter som säljare, stärkte medlemmarna för kommande kontakter med säljare. Exempler kändes igen av medlemmarna och gav upphov till många skratt. Däremot poängterade Eric sin respekt för säljare, men att vi som individer bör fokusera på den väsentliga informationen om produkten vi köper och därmed undvika att bli lurad.

Eric Hansen och programvärden Bertil Larsson

Medlemsmöte 12 mars med Lena Einhorn

Garbo som Greta

Eskilstuna SeniorUniversitet gästades den 12 mars av författaren, regissören och filmaren Lena Einhorn. Stora salen på Munktellarenan var fullsatt när Lena gav en bild av Greta Garbo, helt annorlunda än den gängse bilden. Lena hade tidigare gjort en dokumentärfilm om Greta Garbo och kände sig färdig med henne. Då fick hon tillgång till 33 brev från Greta till nära vännen Mimmi Pollak. Lena Einhorn såg en helt ny, komplicerad människa träda fram. Brevet vittnar om en besvärlig uppväxt, fadern dog tidigt och Greta fick sluta skolan för att arbeta som hattexpedit på PUB. Lena berättade om hur filmkarriären inleddes och om tidiga relationer, inte minst med inflytelserika män. Berättandet varvades med inlevelsefull högläsning ur romanen om Grata Garbo – Blekingegatan 32.

Studiebesök 6 mars på Energimyndigheten

Studiebesöket vid Energimyndigheten 6 mars lockade ett 40-tal deltagare som togs emot av Gerd Fagerström och Johanna Nilsson från Energimyndigheten samt Arne Johansson, kommunal energirådgivare. Första delen svarade Gerd Fagerström för och hon gjorde en beskrivning av organisationen. Myndigheten startade 1998 då den etablerades i Eskilstuna med 125 anställda. En bred verksamhet som idag omfattar drygt 400 anställda med en medelålder på 42 år, 59% kvinnor och 41% män, låg sjukfrånvaro (2,7%). Många pendlar och har möjlighet att arbeta hemifrån. Målsättningen är att man 2017 ska vara "Sveriges bästa myndighet".

Johanna Nilsson berättade om arbetet med att stödja utvecklingen av förnybar elproduktion och elcertifikatsystemet. Energisystemet är uppbyggt i fyra delar: Total tillförsel av energi – omvandling - distribution och slutlig användning i Sverige. Utvecklingen mot förnybar energi, vindkraft och solenergi som ger mer el är påtaglig även om den sistnämnda delen blir en liten "kaka". Forskning om energi är ett område som myndigheten stödjer med anslag.

Avslutningsvis informerade Arne Johansson om kommunens energirådgivning som till enskilda är kostnadsfri. Förutom att besöka energirådgivarna (2 personer) kan man söka mycket information på energimyndighetens hemsida samt kommunens hemsida under fliken "Bygga, bo och miljö".

Mycket nöjda deltagare bjöds på kaffe med tilltugg varvid många frågor kunde ställas och blev besvarade.

Medlemsmöte 26 februari med Liselott Hagberg Södermanland - möjligheter och utmaningar

Medlemsmötet 26/2 var förlagt till Lokomotivet och gästades av landshövdingen, Liselott Hagberg. 140 deltagare fick ta del av synpunkter på Södermanlands situation. Landshövdingen pratade om styrkor och utmaningar och bland de förstnämnda var naturen, kommunikationerna och bo/leva. Länet har en befolkning på drygt 277000 och ökar näst snabbast av länen i Sverige. Utmaningarna är bostäder och arbetsmarknad där det krävs arbete både från länsstyrelse och regionförbundet i Sörmland. Utveckling av besöksnäringen och förädlingen av livsmedel från jord till bord nämndes särskilt. Avslutningsvis en kort historik från 1634 och fram till dagens verksamhetsidé och uppgifter. För att lyckas fordras bred samverkan. Boklotteri och kaffestund var som vanligt en uppskattad avrundning av mötet.

Liselott Hagberg och Lennart Nelén vid kaffebordet

Resa 15 februari till Kungliga Operan och "Trollflöjten "

Stockholm och en eftermiddagsföreläsning på Kungliga Operan var målet för en grupp operaentusiaster 15 februari. Trollflöjten är Mozarts sista opera, som han skrev några månader innan han dog. Operan beskrivs som ett magiskt operaäventyr. I denna uppsättning av Ole Anders Tandberg är handlingen förlagd till mer modern tid. I uppdraget till Mozart ingick att ha en pjäs med så många fantastiska scener som möjligt så att teaterns avancerade scenmaskineri kunde användas. Detta levde uppsättningen verkligen upp till. Härlig musik är det som alltid när Mozart står bakom. Före föreläsningen intogs smått och gott i bussen som parkerat på Riddarholmskajen. Mycket nöjda deltagare återvände fram mot kvällen till Eskilstuna.

Medlemsmöte 12 februari med Aron Lund "Syrien brinner"

Eskilstuna SeniorUniversitet gästades vid medlemsmötet 12 februari (drygt 140 deltagare) av journalisten och Syrienkännaren Aron Lund. Denne hade som rubrik på sin framställning "Syrien brinner", vilket är titeln på hans andra bok om Syrien som utkommer i dagarna. Den timslånga föreläsningen gav en fördjupad bild av dagens Syrien och vad som lett fram till att striderna kulminerat de senaste tre åren. Konstruktionen av landsgränser från 1946 samt ett antal försök till statskupper fram till 1970 var utgångsläget när Assadregimen tog över. Med stark hand fördelades makt och ansvar till släktingar, goda vänner över regeringsmakt, försvar och inte minst säkerhetsorganisation. Konflikten som startade 2011 var fredliga protester som sedan utvecklades till inbördeskrig och Assadregimens uppkomst. Konflikten som sådan är inte bara koncentrerad till Syrien utan grannländerna och inte minst stormakterna USA och Ryssland har påtagliga intressen som tyvärr inte i dagsläget är gemensamma. Efter frågor följde sedan vanligt boklotteri och gemenskap vid kaffebordet

Årsmöte 5 februari på Munktellmuséet

Med mycket sång och musik inramades Eskilstuna SeniorUniversitets årsmöte den 5 februari samtidigt som föreningens 25-årsjubileum firades med en god jubileumslunch i Munktellmuséet. Närmare 130 medlemmar hade kommit till årsmötet som inleddes med sprittande musik och sång framförd av Gunnar Sandevärn och Leif Linnskog. Därefter vidtog förhandlingar, ledda av årsmötesordföranden Mats Höök, som snabbt kunde klubba igenom frågorna på dagordningen. Till ordförande på ett år omvaldes Håkan Sjöberg. Omvalda på två år blev Anita Norberg, cirkelansvarig, och Bertil Wilson, kontaktperson för högskolan. Till ny kassör efter Lennart Johansson, som undanbett sig omval, valdes Anita Lassesson. Kvarstår i styrelsen gör Birgitta Widholm, sekreterare, Birgitta Johansson och Bertil Larsson, filmansvarig. Till revisorer omvaldes Assar Gallby och Lars Gihl och valberedning är Marianne Lörvall och Börje Lewerth.

Efter lunchen följde en kort resumé över föreningens kommande verksamhet, som lockar allt fler till medlemsmöten, filmstudion, Kulturprofilen och de cirklar föreningen ordnar. Även medlemsantalet har ökat och var vid årsskiftet nästan 700 efter en liten nedgång under fjolåret. Årsavgiften fastställdes till 150 kr.

Som avslutning på årsmötet bjöds på ytterligare musikalisk underhållning av Helena Lundkvist Lontos och Staffi Lontos, som blev mycket uppskattat och belönades med varma applåder.